

07.06.2018

Виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти

Виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти відбулося 6 червня у Залі Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського. На його порядок денний було винесено чотири питання, головним з яких, безумовно, було питання «Про законодавче забезпечення розвитку вищої технічної освіти в Україні» ([Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»](#)).

Саме з цього питання виступила на засіданні Міністр освіти і науки України Л. Гриневич. Вона розповіла учасникам про реальний стан вітчизняної вищої технічної освіти та зусилля уряду і очолюваного нею міністерства щодо забезпечення потреб закладів вищої технічної освіти, а також про складнощі, які при цьому виникають, вплив правових, демографічних, економічних й інших факторів на кількісні та якісні показники підготовки фахівців для реальної економіки тощо. І, звісно, внесла певні пропозиції щодо законодавчого забезпечення роботи технічних вишів. Зокрема, вона звернула увагу залу, що в законодавчому полі України існують прогалини в унормуванні інноваційної діяльності, зауваживши при цьому, що від її законодавчої підтримки залежить і можливість безперешкодної комерціалізації результатів наукових досліджень технічних університетів. Тож, за словами Л. Гриневич, нині на розгляді парламенту перебуває підготовлений міністерством законопроект щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання діяльності технологічних парків. Вона попросила народних депутатів звернути на нього увагу і підтримати. Л. Гриневич також розповіла про низку доручень Прем'єр-міністра України щодо спеціальних заходів з підтримки інноваційної діяльності й підготовки пакету проектів законів стосовно трансферу технологій і запросила учасників засідання долучитися до розробки цих документів.

Запрошення це було не випадковим, бо у виїзному засіданні, крім народних депутатів України та представників міністерства і наукових установ, брали участь ректори закладів вищої технічної освіти з усієї України. І проблеми реалізації результатів роботи університетських наукових шкіл є для них дуже актуальними. Тим більше, що, як наголошувала Л. Гриневич, «технічна освіта неможлива без науки та інновацій, інакше вона залишається відірваною від реалій часу і реальних потреб життя...».

Про науку та інноваційну діяльність в технічних університетах і значення цієї діяльності для розвитку економіки країни говорив у своєму виступі на засіданні Комітету і ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України М. Згуровський. Свою доповідь він ілюстрував даними Форсайту економіки України на середньостроковий (до 2020 р.) та довгостроковий (до 2030 р.) часові горизонти. У дослідженні серед іншого було проаналізовано й вплив на подальший розвиток держави проблем вітчизняної STEM-освіти (від англійського STEM: S – science, T – technology, E – engineering, M – mathematics) та реального стану людського капіталу в Україні, насамперед з точки зору якісних показників рівня підготовки фахівців. Утім, свою доповідь М. Згуровський присвятив не тільки констатації фактів, але й визначенню інструментів і пропозицій щодо дій влади, спрямованих на поліпшення

підготовки спеціалістів для реальної економіки України на визначених часових горизонтах. Серед них – надання базової підтримки науково-педагогічним школам України, поглиблення міжнародної співпраці, вдосконалення системи вступу до закладів вищої освіти, створення привабливого інноваційного клімату в навчально-науковому середовищі країни, реалізація політики інноваційної діяльності ЗВО, відродження профтехосвіти тощо.

В обговоренні питання з власними міркуваннями про нагальні проблеми вищої технічної освіти, які потребують якнайшвидшого вирішення, виступили академік-секретар відділення вищої освіти Національної академії педагогічних наук України П. Саух, заступник голови правління ВАТ «Меридіан» імені С. П. Корольова О. Присяжнюк, ректор Національного університету «Львівська політехніка» Ю. Бобало, ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» Є. Сокол, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Є. Крижанівський та ін.

«Питання, яке ми сьогодні розглядаємо, не є проблемою лише вищої технічної освіти. Це навіть не проблема інженерних наук. Це проблема сценарію розвитку України, – сказав, підбиваючи підсумки обговорення, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти О. Співаковський, – чи це сценарій розбудови високотехнологічної країни, чи – сценарій творення держави, яка ніколи не вийде в число світових лідерів...». Тож у проекті рішення, наданого учасникам, було відображено бачення найефективнішої стратегії розвитку українського вищої технічної школи з урахуванням сьогоденних реалій і визначенням необхідних заходів. Рішення це було прийнято одноголосно.